

de nu hver især havde lyst til. Dette føjede sig til alle de andre glæder og gav dem nu en endnu større fornøjelse. Men da de efterhånden havde gået længe rundt, mens de så på snart det ene og snart det andet, vendte de tilbage til den smukke fontæne, hvor bordene i mellemtiden var blevet stillet op, og da de, som det behagede dronningen, havde sunget seks små sange og danset nogle danse, satte de sig til bords. Da de uden hastværk havde fået serveret et mægtigt opbud af udsøgte retter og drikkevarer, gik de veltilpasse fra bordet og gav sig igen til at spille musik og synge og danse, indtil dronningen mente, at det efterhånden var ved at blive så varmt, at det var på tide, at de, der havde lyst til det, gik ind og sov til middag. Det gjorde nogle af dem så, mens andre var så betagede af stedets skønhed, at de ikke ville forlade det, men blev i haven og læste romaner eller spillede skak eller terninger, mens de andre sov.

Men efter non, da alle var stået op igen og havde forfrisket ansigtet med køligt vand, samlede de på ny efter dronningens ønske ved fontænen på engen og satte sig, som de plejede, og ventede på, at de skulle begynde at fortælle om det, som dronningen havde foreslået. Den første, som dronningen pålagde denne opgave, var Filostrato, og han begyndte således.

Tredje dag - 1. historie

Masetto fra Lamportecchio spiller stum og bliver gartner i et kloster, hvor alle nonnerne iler med at ligge med ham.

I meget smukke kvinder, mange mænd og mange kvinder er så dumme, at de alt for villigt tror på, at så snart en ung pige får et hvidt klæde om hovedet og ifører sig en sort dragt, er hun ikke længere kvinde og føler ikke længere de kvindelige lyster, som om dét at blive nonne havde forvandlet hende til sten. Og hvis de hører noget, der strider mod denne forestilling, bliver de så oprørte, som hvis der var begået en stor og forfærdelig forbrydelse mod naturen, og de hverken tænker eller vil tænke på, hvordan de selv er, eller hvordan den fulde frihed til at gøre, hvad der passer dem, ikke kan stille dem tilfredse, eller på lediggangens og lysternes mægtige kræfter. Og ligeledes er der også mange, der alt for villigt tror, at hakken, spaden, grov mad og drikke samt hårdt arbejde helt berøver bønderne kødets lyster og sløver deres forstand og dømmekraft. Men da nu dronningen har befalet mig at tage ordet, vil jeg gerne, uden at overskride de grænser, hun har foreslået, fortælle jer en lille historie, der viser, hvor meget alle de, der tror det, tager fejl.

Her på egnen var der et nonnekloster - og det er der stadig - som var meget berømt for sin fromhed (jeg nævner ikke dets navn for ikke på nogen måde at mindske dets ry), og hvor

der for ikke så længe siden kun levede otte nonner og en abbedisse, som alle sammen var unge, og de havde en brav karl, der passede deres dejlige have. Da den arme mand imidlertid ikke var tilfreds med lønnen, gjorde han sit regnskab op med klosterets kæmner og tog tilbage til Lamporecchio⁶⁹, hvor han kom fra. Blandt dem, der bød ham velkommen hjem, var en ung bonde ved navn Masetto, der var stærk og kraftigt bygget og en flot fyr, så vidt en bondekarl nu kan være det. Masetto spurgte den gode mand, der hed Nuto, hvor han havde været så længe, og det fortalte han ham. Masetto spurgte ham så, hvad det var for tjenester, han havde ydet klosteret.

Nuto svarede: "Jeg arbejdede i en stor, smuk have, de har, og desuden gik jeg sommetider i skoven og huggede brænde, og jeg hentede vand og andre af den slags småting. Men damerne gav mig så ringe en løn, at jeg ikke engang kunne holde mig selv med sko. Og desuden er de alle sammen unge, og efter min mening har de djævelen i kroppen hver og en, for man kan aldrig gøre dem tilpas. Næ, når jeg arbejdede i haven, sagde den ene: 'Sæt den her dér', og den anden sagde: 'Sæt den der hér', og en tredje tog hakken ud af hånden på mig og sagde: 'Det dér duer ikke', og de voldte mig så mange ærgrelser, at jeg lod arbejdet ligge og gik min vej fra haven. Så var der det ene i vejen, og så var der det andet, og til sidst gad jeg bare ikke være der mere, og så tog jeg derfra. Da jeg tog af sted, spurgte kærneren mig faktisk, om jeg kendte en, der passede til arbejdet, og bad mig sende ham til klosteret, hvis jeg gjorde, og det lovede jeg ham. Men Gud give ham saft og kraft, for jeg har ikke tænkt mig at finde en til ham eller at sende ham nogen."

Da Masetto hørte Nutos ord, fyldtes hans sind af så stor en lyst til at være hos disse nonner, at det var en ren pine for

ham, og han forstod på, hvad Nuto fortalte, at det burde være muligt for ham at få sit ønske opfyldt. Han var klar over, at det ikke ville blive til noget, hvis han nævnte det for Nuto, så han sagde i stedet: "Ja, du gjorde sandelig ret i at tage af sted! Hvordan skulle en mand kunne leve blandt kvinder? Han ville have det bedre omgivet af djævle: Seks gange ud af syv ved de ikke selv, hvad de vil."

Men da deres samtale var forbi, begyndte Masetto at tænke over, hvordan han skulle bære sig ad med at komme til at leve iblandt dem. Han vidste, at han sagtens kunne udføre det arbejde, som Nuto havde nævnt, så han var ikke bange for, at det skulle mislykkes af den grund, men han frygtede, at de ikke ville tage imod ham, fordi han var for ung og så for godt ud. Efter at have tænkt sig godt om sagde han til sig selv: "Klosteret ligger langt herfra, og der er ingen, der kender mig dér. Hvis jeg kan lade, som om jeg er stum, vil de helt sikkert tage imod mig."

Og med denne tanke fast i hovedet tog han en økse på nakken og begav sig uden at sige til nogen, hvor han skulle hen, af sted til klosteret, idet han gav det udseende af, at han var en fattig mand. Da han nåede frem til klosteret, gik han indenfor og mødte tilfældigvis kærneren i gården. Med fagter som dem, de stumme bruger, bad han ham om noget at spise for Guds skyld og beydede ham, at han kunne kløve brænde for ham, hvis det skulle være. Kærneren gav ham med glæde noget at spise og viste ham nogle kævler, som Nuto ikke havde formået at flække, men som Masetto, der var meget stærk, flækkede i løbet af kort tid. Kærneren, der alligevel skulle i skoven, tog Masetto med sig og lod ham hugge noget brænde. Bagefter viste han ham æslet og forklarede ham med fagter, at han skulle

fragte brændet hjem. Det klarede han så godt, at kæmneren lod ham blive i nogle dage, så han kunne ordne forskellige ting for ham. Og en af de dage hændte det, at abbedissen så ham og spurgte kæmneren, hvem han var.

Kæmneren svarede: "Frue, det er en stakkels døvstum mand, som en dag kom og bad om almisser. Jeg gav ham noget at spise og lod ham ordne en mængde arbejde, som trængte til at blive gjort. Hvis han kunne arbejde i haven og havde lyst til at blive her, tror jeg, at vi kunne få god gavn af ham til alt, hvad vi har brug for. Han er stærk, og man kunne sætte ham til alt, hvad man ville. Og desuden ville I ikke behøve at bekymre jer for, at han drillede jeres unge damer."

Dertil sagde abbedissen: "Ved Gud, det har du ret i! Find ud af, om han kan arbejde, og gør, hvad du kan, for at holde på ham. Giv ham nogle par sko og et par gamle hætter, og prøv at smigre ham og lokke ham, og giv ham noget godt at spise."

Kæmneren sagde, at det skulle han nok. Masetto var ikke langt borte, og mens han lod, som om han fejede gårdspladsen, hørte han alt dette og sagde glad til sig selv: "Hvis I lader mig blive her, skal jeg nok dyrke jeres have, som den aldrig er blevet dyrket før."

Da kæmneren nu havde set, hvor udmærket Masetto arbejdede, og med fagter havde spurgt ham, om han ville blive, og denne ligeledes med fagter havde svaret, at han ville gøre, hvad han ønskede, antog kæmneren ham og satte ham til at arbejde i haven og viste ham, hvad han skulle gøre. Så gik han hen for at ordne nogle andre sager i klosteret og lod ham være alene. Mens Masetto gik og arbejdede dag efter dag, begyndte nonnerne at drille ham og drive gæk med ham, som folk ofte gør det med de strumme, og de sagde de skændigste ting af verden,

i den tro at han ikke kunne høre dem. Og abbedissen, som måske tænkte, at han var lige så haleløs, som han var ordløs, tog sig kun lidt eller slet ikke af det.

Nu skete der så det, at han en dag, efter at have arbejdet meget, lå og hvilede sig, da to unge nonner, der gik rundt i haven, kom hen til det sted, hvor han lå, og gav sig til at kigge på ham, mens han lod, som om han sov. Den ene, der var en del frejdigere end den anden, sagde: "Hvis jeg turde stole på, at du ikke sagde noget om det til nogen, ville jeg fortælle dig om en tanke, som jeg har gjort mig, og som måske også ville kunne gavne dig."

Den anden svarede: "Sig trygt frem, for jeg siger bestemt ikke et ord til nogen."

Så sagde den frejdige: "Jeg ved ikke, om du har tænkt over, hvor strengt vi bliver holdt her, og hvordan ingen mand nogensinde vover at komme her, undtagen kæmneren, der er gammel, og ham den døvstumme. Og jeg har ellers hørt flere kvinder, der har besøgt os, sige, at alverdens glæder er det rene ingenting i forhold til den, kvinden oplever sammen med manden. Jeg har derfor flere gange sat mig for, når jeg nu ikke kan komme til at gøre det med andre, at prøve med den døvstumme, om det virkelig passer. Og han er jo den bedste i verden at gøre det med, for selv hvis han ville, kunne han ikke sige noget til nogen om det. Du kan jo nok se, at han er en stor, dum knægt, hvis krop er vokset mere end hans forstand. Lad mig nu høre, hvad du mener om det."

"Uha!" sagde den anden. "Hvad er det dog, du siger? Ved du ikke, at vi har lovet Gud vor jomfruelighed?"

"Åh," sagde den første, "man lover ham så meget dagen lang, og man holder aldrig noget af det! Hvis vi har givet ham

det løfte, så må han bare finde en anden nonne, eller nogle andre, der vil holde det."

Så sagde hendes veninde: "Hvad nu hvis vi bliver med barn?"

Der til svarede den første: "Du bekymrer dig om ulykkerne, inden de indtræffer; det må vi tænke på, hvis det skulle ske. Der må være tusind måder, hvorpå man kan sørge for, at ingen får noget at vide om det, bare vi ikke selv siger noget."

Den anden havde allerede fået endnu mere lyst end sin veninde til at finde ud af, hvad manden var for et dyr, så da hun hørte dette, sagde hun: "Nuvel, hvordan skal vi bære os ad?"

Veninden svarede: "Som du kan se, er klokken hen ad noon. Jeg vil tro, at alle nonnerne ligger og sover, undtagen os. Lad os se os om i haven og sikre os, at der ikke er nogen, og hvis der ikke er det, behøver vi bare at tage ham ved hånden og føre ham ind i det lille skur dér, hvor han søger ly for regnen, og dér kan den ene så være sammen med ham, mens den anden holder vagt. Han er så dum, at han nok skal gøre, hvad som helst vi ønsker."

Masetto, der hørte hele denne samtale og var rede til at adlyde, ventede nu ikke på andet, end at en af dem skulle tage ham. Da de havde set sig godt om til alle sider og sikret sig, at der ikke var nogen, der kunne se dem, kom hende, der havde bragt emnet på bane, hen til Masetto og vækkede ham. Masetto rejste sig straks op, og idet hun tog ham ved hånden og gjorde forførende fagter, mens han bare grinede dumt, førte hun ham hen til skuret, hvor han uden at der skulle ret mange opfordringer til, gjorde, hvad hun ønskede. Da hun havde fået, hvad hun ville have, veg hun som en trofast veninde pladsen for den anden, hvorefter Masetto, der stadig spillede enfoldig,

gjorde, som de ønskede. Inden nonnerne trak sig tilbage, ville de begge to prøve den stummes ridekunster igen, og ikke én, men flere gange. Bagefter talte de ofte om det og sagde til hinanden, at det virkelig var lige så dejligt, som de havde hørt, og faktisk endnu dejligere, og hver gang der bød sig en lejlighed til det, gik de hen og muntrede sig med den stumme.

Nu hændte det en dag, at en af deres veninder, da hun kiggede ud ad et lille vindue i sin celle, opdagede, hvad de havde for, og fortalte to andre nonner om det. De mente først, at de burde underrette abbedissen, men skiftede så mening og enedes i stedet med de to første om, at de skulle have en andel af Masettos gods. Efterhånden fik også tre andre nonner på grund af forskellige tilfældigheder hver sin andel. Til sidst var abbedissen den eneste, der ikke havde opdaget noget, men da hun en meget varm dag gik rundt i haven helt alene, fik hun øje på Masetto, der lå og sov i skyggen af et mandeltræ. Hans natlige ridt udmattede ham nemlig efterhånden så meget, at han næsten ikke magtede nogen anstrengelser i løbet af dagen. Som han lå der, havde vinden løftet hans klæder op fortil, så han var helt blottet. Da kvinden så dette og vidste, at hun var helt alene, blev hun grebet af den samme lyst, som havde var helt alene, blev hun grebet af den samme lyst, som havde grebet hendes små nonner. Hun vækkede Masetto og tog ham med op på sit værelse, hvor hun beholdt ham i flere dage for gang på gang at nyde den fornøjelse, som hun førhen havde bebrejdet de andre, alt imens de øvrige nonner højlydt beklagede sig over, at gartneren ikke kom og passede haven.

Da hun til sidst sendte Masetto fra sit værelse tilbage til hans kammer, men meget ofte krævede ham tilbage igen og desuden ville have mere end sin retmæssige andel af ham, indså Masetto, at han ikke kunne tilfredsstille så mange kvinder,

og at hans stumhed, hvis han fremturede i den, risikerede at voldsomt skade. Da han en nat var sammen med abbedissen, fik han derfor tungen på gæd og sagde: "Min frue, jeg har hørt sige, at én hane er fuldt tilstrækkelig til ti høns, men at ti mænd kun vanskeligt eller slet ikke kan stille én kvinde tilfreds, og her skal jeg betjene ni. Det kan jeg ikke holde til for noget i verden, og det er faktisk kommet så vidt med mig på grund af det, jeg har gjort indtil nu, at jeg hverken kan yde lidt eller meget. I må derfor enten lade mig gå med Gud eller finde en passende løsning."

Da damen hørte ham, som hun havde troet var stum, tale, blev hun helt forbløffet og sagde: "Hvad er nu det? Jeg troede, at du var stum."

"Min frue," sagde Masetto, "det var jeg, men ikke fra naturrens hånd, men derimod på grund af en sygdom, som berøvede mig talens brug, og først nu i nat mærker jeg, at jeg har fået den igen, og det takker jeg Gud for af hele mit hjerte."

Fruen troede ham og spurgte nu, hvad det skulle betyde, at han skulle betjene ni kvinder. Masetto fortalte hende, hvordan det var gået. Da abbedissen hørte det, gik det op for hende, at hun ikke havde én eneste nonne, der ikke var langt klogere end hende. Men hun var selv en forstandig dame, så i stedet for at lade Masetto rejse, bestemte hun at finde en løsning sammen med sine nonner, således at Masetto ikke bagtalte deres kloster. Da de alle havde fortalt hinanden, hvad de hver især havde gjort, besluttede de i fællesskab og med Massetos samtykke at bilde folk på egnen ind, at deres bønner og klosterets navnehelgens forjænelser havde gengivet Masetto talens brug, efter at han så længe havde været stum. Da deres kæmper netop var døde, udnævnte de Masetto i hans sted og

fordelte i øvrigt hans arbejde imellem sig på en sådan måde, at han kunne magte det. Ved sit virke avlede han en hel del småmunker, men det blev ordnet så diskret, at ingen hørte noget om det før efter abbedissens død, da Masetto efterhånden var ved at være gammel og gerne ville rejse hjem som en rig mand. Da hans ønske blev kendt, blev det straks tilstået ham.

Således kunne Masetto, fordi han havde været klog nok til at bruge sin ungdom fornuftigt, nu som en gammel, rig mand og fader, men fri for besværet med at brødføde sine børn og udgifterne dertil, vende hjem til den landsby, som han i sin tid havde forladt med en økse på nakken, og sige, at sådan behandlede Kristus dem, der satte ham horn i hatten.

Femte dag – 9. historie

Federigo degli Albertighi elsker uden at være elsket. Han bruger hele sin formue på høviskhed og har til sidst kun en jagtfalk tilbage. Den serverer han for sin dame, som er kommet på besøg hos ham. Da hun får dette at vide, skifter hun sind og tager ham til ægte og gør ham rig.

Filomena var holdt inde med at tale, og da dronningen så, at der – bortset fra Dioneo, på grund af hans privilegium – ikke var flere, der manglede at fortælle, sagde hun med et glad ansigt:

Nu er det min tur til at fortælle, I allerkæreste damer, og det gør jeg gerne. Jeg vil fortælle en historie, der minder om den foregående, ikke blot for at I kan se, hvilken magt jeres dejlighed har over ædle hjertter, men også for at I kan lære, når det er passende, at skænke jeres belønninger af egen drift uden altid at lade jer lede af lykken, der som regel ikke giver sine gaver ud fra nogen retfærdig omtanke, men som det ofte sker, helt uden mådehold.

Nuvel, I skal altså vide, at Coppo di Borghese Domenichi⁴⁹, som var, og måske stadig er, en mand af stor og ærværdig myndighed i vor by, og hvis væremåde og dyder i langt højere grad end ædelt blod har gjort ham vidt berømt og værdig til evig ihukommelse, i sin alderdom ofte fornøjede sig med at tale

med sine naboer og andre folk om hændelser i fortiden. Han huskede bedre end nogen anden og fortalte også bedre og ordentligere og med større veltalenhed end alle andre. Blandt sine andre fine historier fortalte han gerne, at der i Firenze engang levede en ung mand ved navn Federigo, som var søn af hr. Filippo Alberighi, og som i våbenbrug og høviskhed regnedes for at stå over alle andre unge adelsmænd i Toscana.¹⁵⁰ Som det sker for de fleste adelsmænd, forelskede han sig i en adelsdame; hun hed fru Giovanna og ansås i sin tid for en af de smukkeste og mest indtagende damer i Firenze. For at vinde hendes kærlighed deltog han i turneringer og øvede anden våbendåd og holdt fester og gav gaver og brugte sine penge uden ringeste mådehold. Men hun var lige så ærbar, som hun var smuk, og brød sig hverken om disse ting, som han gjorde for hende, eller om ham.

Da Federigo således brugte langt flere penge, end han havde råd til, uden at få noget ud af det, skete det, som det nemt kan hænde, at hans rigdomme slap op, og han stod tilbage som en fattig mand, der ikke ejede andet end en lille gård, hvis udbytte han med nød og næppe kunne leve af, og derudover en falk, der var blandt de bedste i verden. Han var mere forelsket end nogensinde, men indså, at han ikke længere kunne leve det liv i byen, som han ønskede at leve, så han flyttede ud til Campi¹⁵¹, hvor han havde sin gård, og slog sig ned der. Der gik han på falkejagt, når han kunne, og fandt sig tålmodigt i sin fattigdom uden at bede nogen om noget.

Nu hændte det en dag, mens Federigo således levede i den yderste fattigdom, at fru Giovannas mand blev syg. Da han mærkede, at døden nærmede sig, skrev han testamente og indsatte sin søn, der allerede var halvstor, som arving til sin mæg-

tige formue, og eftersom han havde elsket fru Giovanna meget højt, indsatte han hende som sønnens efterfølger, hvis denne skulle dø uden at efterlade sig lovlige arvinger, og så døde han.

Da fru Giovanna således var blevet enke, tilbragte hun, som det er skik blandt vore damer, hver sommer på landet. Hun tog sønnen med ud til en af deres ejendomme, som lå lige i nærheden af Federigos gård. Drengen blev derfor gode venner med Federigo og kom til at holde af fugle og hunde. Han så ofte Federigos falk flyve og kom til at sætte ualmindeligt stor pris på den og ønskede sig meget at eje den, men han kunne ikke få sig selv til at bede Federigo om den, for han kunne se, hvor meget den betød for ham. Mens sagerne stod således, hændte det, at drengen blev syg. Hans moder blev meget bedrøvet, for hun havde ikke andre sønner, og hun elskede ham overordentlig højt. Hun var hos ham dagen lang og prøvede ustandseligt at trøste ham og spurgte ham ofte, om der var noget, han ønskede sig, og bad ham sige det, hvis der var, for så ville hun bestemt gøre alt, hvad hun kunne, for at skaffe ham det.

Da drengen havde hørt disse tilbuds mange gange, sagde han: "Moder, hvis I sørger for, at jeg får Federigos falk, så tror jeg, at jeg snart bliver rask." Da damen hørte dette, blev hun tankefuld og spekulerede over, hvad hun skulle gøre. Hun vidste, at Federigo havde elsket hende længe, uden at hun nogensinde havde set til hans side, så hun sagde til sig selv: "Hvordan skulle jeg kunne sende bud til ham, eller selv opsøge ham, og bede ham om denne falk, der, efter hvad jeg hører, er den bedste, der nogensinde har fløjet, og som desuden holder ham i live? Hvordan skulle jeg kunne være så utaknemmelig at ville berøve en adelsmand den eneste fornøjelse, han har tilbage?" Opslugt af sådanne tanker og helt sikker på, at hun ville få falken, hvis

hun bad om den, men usikker på, hvad hun skulle sige, svarede hun ikke sin søn, men tav bare uden at foretage sig noget.

Til sidst sejrede kærligheden til sønnen imidlertid, og hun bestemte sig for at opfylde hans ønske, og så måtte der ske, hvad der ville; hun ville ikke sende bud til Federigo, men selv opsøge ham og hente falken. Hun sagde til drengen: "Min søn, trøst dig og tænk nu bare på at blive rask af alle kræfter. Jeg lover dig, at det første, jeg vil gøre i morgen, er at gå hen til Federigo efter falken og komme tilbage med den til dig." Det gjorde drengen meget glad, og allerede samme dag begyndte han at vise tegn på bedring.

Næste morgen lod fru Giovanna en anden dame gøre sig selskab og gik sammen med hende, som om hun bare ville ud at gå en tur, over til Federigos lille hus og lod ham kalde. Vejret var ikke til falkejagt og havde ikke været det i nogle dage, så han gik ude i haven og lod forskelligt arbejde ordne. Da han hørte, at fru Giovanna spurgte efter ham ved døren, undrede han sig meget, men glædede sig og løb straks hen til hende.

Da hun så Federigo komme, rejste hun sig yndefuldt og gik ham i møde, og da han havde hilst ærbødigt på hende, sagde hun: "Jeg ønsker dig en god dag, Federigo!" og så fortsatte hun: "Jeg kommer for at råde bod på de skader, du led ved at elske mig mere, end du behøvede. Boden består deri, at jeg sammen med min ledsagerske vil spise en venskabelig frokost sammen med dig i dag."

Der til svarede Federigo ydmygt: "Min frue, jeg mindes ikke at have lidt nogen skade på grund af jer, men kun at have modtaget så store goder, at hvis jeg nogensinde har været noget værd, så har det været takket være jeres værd og den kærlighed, jeg nærede til jer. Og jeres gavmilde besøg glæder mig

endnu mere, end det ville glæde mig, hvis jeg igen fik mulighed for at bruge alle de penge, jeg allerede har brugt, om end I er kommet til en fattig vært." Med disse ord viste han hende forknytt ind i sit hus og førte hende derfra ud i haven, hvor han, da han ikke havde andre til at holde hende med selskab, sagde: "Eftersom der ikke er andre her, vil denne gode dame, som er gift med gårdskarlen her, holde jer med selskab, mens jeg får rettet bordet an."

Trods sin store fattigdom havde han endnu ikke tilstrækkeligt begrebet, hvor svær en nød hans ødselhed havde bragt ham i. Men da han denne formiddag ikke kunne finde noget som helst, hvormed han kunne beværte den dame, for hvis skyld han i sin tid havde beværtet talløse mænd, blev han nødt til at indse sine fejl. Overmåde bedrøvet forbandede han nu for sig selv sin lykke, mens han som en forrykt løb hid og did uden at kunne finde hvenken penge eller pant. Det var efterhånden blevet sent, og han ønskede meget at ære damen ved at servere et eller andet for hende; han ville ikke bede nogen om hjælp, ikke engang sin egen karl, men da fik han øje på sin gode falk, som sad på sin pind i den lille stue. Han havde ikke andet at gribe til, så han tog den og mærkede, at den var fed, og tænkte, at den måtte være et værdigt måltid for en sådan dame. Uden at betænke sig vred han halsen om på den og lod straks en ung tjenestepige plukke den og berede den og sætte den på et spid og stege den med megen omhu. Så lod han bordet dække med knidhvide duge, som han endnu havde nogle tilbage af, og gik så glad smilende ud i haven igen og sagde til damen, at den frokost, som han nu havde kunnet præstere, stod på bordet. Damen og hendes ledsagerske rejste sig og gik til bords sammen med Federigo, som betjente dem

med megen omsorg, og uden at vide, hvad det var, de fik, spiste de den gode falk.

Da de havde rejst sig fra bordet og tilbragt nogen tid i behagelig samtale med Federigo, syntes damen, at tiden var inde til at sige, hvorfor hun havde opsøgt ham. Hun vendte sig derfor venligt mod ham og sagde: "Federigo, når du mindes dit tidligere liv og min ærbarhed, som du kom til at forveksle med hårdhed og grusomhed, så er jeg ikke spor i tvivl om, at du vil undre dig over min indbildskhed, når du hører den væsentligste grund til, at jeg er kommet her i dag. Men hvis du nogensinde havde haft børn og derfor vidste, hvor stærk en kærlighed man nærer til dem, så er jeg sikker på, at du i nogen grad ville tilgive mig. Men selvom du ikke har børn, kan jeg, der kun har én søn, ikke undrage mig de love, der gælder for alle mødre. Deres kraft tvinger mig til, uanset mit eget ønske og al sømmelighed, at bede dig om en gave, som jeg ved, at du holder umådelig meget af. Og det med god ret, for det er den eneste fornøjelse, den eneste adspredelse, den eneste trøst, som den onde skæbne har ladet dig beholde. Den gave, jeg taler om, er din falk, som min dreng er blevet så forelsket i, at jeg er bange for, at hvis jeg ikke bringer den med hjem til ham, så vil den sygdom, han lider af, forværres så meget, at jeg ender med at miste ham. Jeg beder dig derfor, ikke på grund af den kærlighed, du nærer til mig, for den forpligter dig på ingen måde, men på grund af dit ædle sind, som har vist sig at overgå alle andre i høviskhed, om at være så venlig at forære mig den, så jeg herefter kan sige, at jeg med denne gave har reddet min søns liv og derfor står i evig taknemmelighedsgæld til dig."

Da Federigo hørte, hvad damen bad ham om, og vidste, at han ikke kunne opfylde hendes ønske, eftersom han havde givet

hende falcken at spise, kunne han ikke sige ét ord til svar, men brast bare i gråd foran hende. Damen troede i begyndelsen, at hans gråd først og fremmest skyldtes sorgen over at skulle skilles fra den gode falk, og hun skulle lige til at sige, at hun alligevel ikke ville have den. Men i stedet tav hun og ventede på, at Federigo skulle holde op med at græde og svare hende; og til sidst sagde han: "Min frue, siden dengang det behagede Gud, at jeg skulle rette min kærlighed mod jer, har jeg fundet, at lykken i mangt og meget var mig imod, og det har jeg beklaget mig over. Men det var alt sammen let at bære i forhold til det, som den gør mod mig nu, og som jeg aldrig vil tilgive den, når jeg tænker på, at I er kommet her til mit hus, som I ikke værdigede et besøg, dengang det var rigt, og har bedt mig om en lille gave, og den har maaget det sådan, at jeg ikke kan give jer den. Og nu skal jeg i korthed fortælle jer, hvorfor jeg ikke kan give jer denne gave: Da jeg hørte, at I ville vise mig den nåde at spise frokost med mig, fandt jeg det værdigt og passende at hædre jeres fornemhed og værd ved at servere den dyrebareste ret, jeg kunne, frem for det, man ellers plejer at servere for folk. Jeg kom til at tænke på den gode falk, som I nu beder mig om, og da jeg mente, at den måtte være et værdigt måltid for jer, lod jeg den stege her til formiddag, hvorefter I fik den serveret på fadet, og det syntes jeg var glimrende gjort. Men da jeg nu hører, at I ville have haft den på en anden måde, smertter det mig meget, at jeg ikke kan opfylde jeres ønske, og det tror jeg ikke, at jeg nogensinde vil kunne tilgive mig selv."

Med disse ord lod han som bevis fjerene, kløerne og næbet smide foran hende. Da damen så og hørte dette, bebrejdede hun ham først ved sig selv, at han havde dræbt en sådan falk for at servere den for en kvinde, men roste siden meget

hans sjælsstorhed, som fattigdommen ikke havde formået at undertrykke. Da hun nu ikke længere havde noget håb om at få falcken, og da håbet om hendes søns helbredelse var blevet usikkert, tog hun sørgmodigt afsked med Federigo og gik hjem til sønnen. Hvad enten det nu skyldtes græmmelse over, at han ikke kunne få falcken, eller sygdommen under alle omstændigheder ville have fået dette forløb, gik der ikke mange dage, før han til sin moders store sorg forlod dette liv.

I nogen tid var hun fuld af tårer og bitterhed, men da hun nu var stenrig og stadig ung, pressede hendes brødre på for at få hende til at gifte sig igen. Det ønskede hun ikke, men da de blev ved at plage hende, mindedes hun Federigos værd og hans sidste ædle gerning, nemlig at han havde taget livet af en sådan falk for at kunne beværte hende, og derfor sagde hun til sine brødre: "Hvis I ville tillade det, lod jeg gerne være, men hvis I virkelig ønsker, at jeg skal gifte mig igen, vil jeg i hvert fald aldrig gifte mig med nogen anden mand end Federigo degli Alberighi."

Da brødrene hørte dette, lo de ad hende og sagde: "Fjols, hvad er det dog, du siger? Hvad vil du med ham? Han ejer jo ingen verdens ting?"

Dertil svarede hun: "Kære brødre, jeg ved godt, at det forholder sig, som I siger, men jeg vil hellere have en mand, der mangler en formue, end en formue, der mangler en mand."

Brødrene vidste, at Federigo var en meget duelig mand, så da de hørte, hvordan hun var til sinds, bestemte de sig for at gøre, som hun ville, og gav hende til ham med hele hendes formue. Da han nu så sig gift med en sådan dame, som han havde elsket så højt, og som desuden var så umådeligt rig, levede han lykkeligt og som en god forvalter sammen med hende resten af sine dage.